

It-traduzzjoni ta' din il-paġna giet iġġenerata minn traduzzjoni awtomatika [\[Link\]](#).

It-traduzzjonijiet awtomatiċi jista' jkun fihom żbalji li potenzjalment inaqqsu ċ-ċarezza u l-preċiżjoni; l-Ombudsman ma jaċċetta l-ebda responsabbiltà għal kwalunkwe diskrepanza. Għall-aktar informazzjoni affidabbli u ċertezza legali, jekk jogħġbok irreferi għall-verżjoni tas-sors fuq Ingliż annessa hawn fuq. Għal aktar informazzjoni, jekk jogħġbok ikkonsulta l-politika tagħna dwar il-lingwa u t-traduzzjoni [\[Link\]](#).

Deċiżjoni fil-każ 1375/2016/JAS - Deċiżjoni dwar każ X fuq kif il-Kummissjoni Ewropea gġestiet il-kwistjonijiet rigward it-tiġdid tal-approvazzjoni tal-ingredjent erbiċidu, il-glifosat

Deċiżjoni

Każ 1375/2016/JAS - Miftuħa fil- 08/02/2017 - Deċiżjoni fil- 08/02/2017 - Istituzzjoni konċernata Il-Kummissjoni Ewropea (Ma nstabet l-ebda amministrazzjoni ħażina) |

Meta korp pubbliku jikkorrispondi kif suppost maċ-ċittadini, dan iwassal għal amministrazzjoni tajba. Dan huwa partikolarment importanti għal istituzzjonijiet tal-UE, bħall-Kummissjoni, minħabba li dejjem hemm riskju inerenti akbar għal tali korpi supranazzjonali li jidhru remoti għaċ-ċittadini. Madankollu, huwa wkoll fl-interess pubbliku li l-isforzi biex ikun hemm kuntatti maċ-ċittadini jkunu raġonevoli u xierqa. Jekk il-korrispondenza mingħand ċittadin issir repetittiva, ma sservi ebda skop utli li tkompli dik il-korrispondenza.

L-Ombudsman investigati l-kwistjoni u sabet li l-Kummissjoni kienet, diversi drabi, indirzzat il-kwistjonijiet imressqa mill-ilmentatur. Il-Kummissjoni kienet spjegat fid-dettall il-proċess tal-valutazzjoni xjentifika fis-sehħ biex jiġu vvalutati sustanzi bħall-glifosat. Barra minn hekk, ma ttiehdet ebda deċiżjoni dwar jekk jiġix approvat it-tiġdid tal-glifosat; sakemm tittiehed dik id-deċiżjoni, l-approvazzjoni eżistenti giet estiża fuq terminu qasir. L-Ombudsman ikkonkluda li l-Kummissjoni kienet ikkomunikat b'mod adegwat mal-ilmentatur u ma kienx hemm amministrazzjoni ħażina mill-parti tal-Kummissjoni.

Il-każ kien jikkonċerna l-impenn tal-Kummissjoni Ewropea mal-ilmentatur, ċittadin Brittaniku, li kien ilu f'kuntatt miegħu għal aktar minn sena fir-rigward tat-tiġdid tal-approvazzjoni għall-glifosat, ingredjent attiv f'persuni li jaħslu l-ħaxix ħażin. Wara diversi skambji ta' korrispondenza, il-Kummissjoni ddeċidiet li ma twegibx aktar lillilmentatur. Lilmentatur qal li kien baqa' jikteb lill-Kummissjoni peress li hu kien jemmen li ma kienx indirizza b'mod xieraq it-tħassib validu li kien qajjem.

Dan jikkostitwixxi amministrazzjoni tajba għal korp pubbliku biex jikkorrispondi b'mod xieraq maċ-ċittadini. Dan huwa partikolarment importanti għall-istituzzjonijiet tal-UE, bħall-Kummissjoni, peress li dejjem hemm riskju inerenti akbar għal tali korpi supranazzjonali li jidhru remoti għaċ-ċittadini. Madankollu, huwa wkoll fl-interess pubbliku li l-isforzi biex jinżammu l-kuntatti maċ-ċittadini jkunu raġonevoli u proporzjonati. Jekk il-korrispondenza minn ċittadin issir ripetittiva, din tista' ma sservi l-ebda skop utli biex titkompla dik il-korrispondenza.

L-Ombudsman staqsa dwar il-kwistjoni u sab li l-Kummissjoni kienet f'numru ta' okkażjonijiet indirzzat il-kwistjonijiet u t-tħassib li tqajmu fl-ittri tal-ilmentatur. Hija kienet spjegat fid-dettall il-proċess ta' evalwazzjoni xjentifika stabbilita għall-evalwazzjoni ta' sustanzi bħall-glifosat. Barra minn hekk, għadha ma ttieħdet l-ebda deċiżjoni dwar jekk għandhiex tiġgedded l-approvazzjoni tal-glifosat; sakemm tittieħed dik id-deċiżjoni, l-approvazzjoni eżistenti giet estiża fi żmien qasir. L-Ombudsman għalhekk ikkonkluda li l-Kummissjoni kienet ikkomunikat b'mod adegwat mal-ilmentatur u li ma kien hemm l-ebda amministrazzjoni ħażina mill-Kummissjoni.

Fuq il-fatti li wasslu għall-ilment

1. L-ilmentatur, ċittadin Brittaniku, kiteb lill-Kummissjoni Ewropea f'diversi okkażjonijiet fl-2015 u fl-2016 dwar it- **tiġdid** tal-approvazzjoni tal- **glifosat** , sustanza attiva użata fil-produzzjoni ta' **erbiċidi użati b'mod wiesa'** .

2. L-isfond huwa kif ġej. Mill-2012, il-glifosat ilu jiġi evalwat għal **tiġdid possibbli tal-approvazzjoni fl-UE kollha** skont il-proċeduri stabbiliti fil-leġiżlazzjoni tal-UE [1] . F'Jannar 2014, l-Awtorità Ewropea dwar is-Sigurtà fl-Ikel (EFSA) nediet l-evalwazzjoni bejn il-pari tagħha tar-rapport Ġermaniż dwar il-glifosat. Il-Ġermanja hija l-Istat Membru ewlieni responsabbli għall-valutazzjoni tat-tiġdid. F'Marzu 2015, l-Aġenzija Internazzjonali għar-Riċerka dwar il-Kanċer (IARC), aġenzija speċjalizzata dwar il-kanċer tal-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa, ippubblikat rapport li jiddikjara li l-glifosat kien *"probabbilment karċinoġeniku għall-bnedmin"* [2] . Il-Kummissjoni mbagħad talbet lill-EFSA biex teżamina s-sejbiet tal-IARC biex tasal għall-konklużjonijiet tagħha stess.

3. F'Novembru 2015, l-EFSA kkonkludiet li *"l-glifosat x'aktarx ma jgħloqx periklu karċinoġeniku għall-bnedmin u l-evidenza ma tappoġġax il-klassifikazzjoni fir-rigward tal-potenzjal karċinoġeniku tiegħu"* [3] .

4. Sussegwentement, l-Istati Membri tal-UE naqsu milli jaqblu dwar it-tiġdid tal-approvazzjoni tal-glifosat qabel l-iskadenza tal-perjodu ta' approvazzjoni eżistenti [4] . Għadd ta' Stati Membri qiesu li kien xieraq li jkun hemm opinjoni tal-Kumitat għall-Istima tar-Riskji tal-Aġenzija Ewropea għas-Sustanzi Kimiċi (ECHA) qabel ma tittieħed deċiżjoni dwar it-tiġdid.

5. F'Ġunju 2016, il-Kummissjoni **estendiet temporanjament l-approvazzjoni** tal-glifosat, sa mhux aktar tard minn tmiem l-2017 [5] . Hija indikat li għamlet dan sabieħ tippermetti lill-ECHA tagħti l-opinjoni tagħha dwar il-glifosat. Hija ppreċiżat li l-konklużjonijiet tal-ECHA kienu ser jittieħdu inkunsiderazzjoni meta l-Istati Membri u l-Kummissjoni jiddeċiedu dwar it-tiġdid

tal-approvazzjoni tal-glifosat.

6. FI-istess hin, il-Kummissjoni għamlet għadd ta' rakkomandazzjonijiet dwar l-użu ta' prodotti bbażati fuq il-glifosat [6]. Dawn jinkludu skrutinju msaħħaħ tal-użu ta' qabel il-ħsad tal-glifosat u obbligu li jiġi minimizzat l-użu tiegħu f'postijiet speċifiċi, bħal f'parks pubbliċi u playgrounds.

7. L-ilmentatur kiteb lill-Kummissjoni dwar it-tiġdid tal-glifosat madwar għoxrin darba matul l-2015 u l-2016. Il-Kummissjoni wiegħbet diversi drabi lill-ilmentatur. Eventwalment, il-Kummissjoni infurmat lill-ilmentatur li ma kinitx se twieġeb aktar għal korrispondenza futura dwar is-sugġett, peress li qieset li kienet ripetittiva.

8. F'Settembru 2016, l-ilmentatur għamel ilment lill-Ombudsman. L-ilmentatur iċċara li t-tħassib tiegħu ma kienx daqshekk dwar ir-rifjut tal-Kummissjoni li twieġeb għall-korrispondenza tiegħu daqs in-nuqqas tal-uffiċjali tal-UE li jindirizzaw it-tħassib validu ħafna mqajjem f'dawn l-ittri. B'mod partikolari, l-ilmentatur argumenta li filwaqt li l-glifosat "għe rivedut bħala erbiċida [...] huwa wkoll bijoċidju, li minnu ma jingħad xejn".

L-inkjesta

9. L-Ombudsman fetaħ investigazzjoni dwar l-ilment u ddecieda li jeżamina kwalunkwe rabta bejn id-deċiżjoni tal-Kummissjoni li tiegħaf tinvolvi ruħha mal-ilmentatur u l-kwistjoni ta' jekk fil-fatt kinitx wiegħbet għall-kwistjonijiet imqajma minnu. Għaldaqstant, din l-inkjesta tittratta d-deċiżjoni tal-Kummissjoni li ma tibqax tikkorrispondi mal-ilmentatur u wkoll mal-kwistjoni ta' jekk indirizzatx it-tħassib tiegħu rigward l-approvazzjoni tal-ingredjent erbiċida glifosat.

10. L-Ombudsman imbagħad wettaq analiżi bir-reqqa tal-korrispondenza bejn il-Kummissjoni u l-ilmentatur u talab lill-ilmentatur għal informazzjoni addizzjonali. Hija wettqet ukoll ir-riċerka ta' sfond tagħha stess.

Allegazzjoni li l-Kummissjoni kienet b'mod żbaljat waqfet tikkorrispondi mal-ilmentatur u naqset milli tindirizza t-tħassib tiegħu

Argumenti magħmula mill-ilmentatur u l-istituzzjoni

11. L-ilmentatur qajjem diversi tħassib mal-Kummissjoni dwar l-impatt tal-glifosat fuq is-saħħa tal-bniedem. Huwa sostna li l-approċċ tal-Kummissjoni kien nieqes minn rigorożità u naqas milli jittratta xi kwistjonijiet importanti. L-ilmentatur ikkontesta wkoll il-valutazzjoni xjentifika tal-EFSA u dik tal-Ġermanja, l-Istat Membru responsabbli għar-rapport ta' valutazzjoni tat-tiġdid.

12. Il-Kummissjoni spjegat lill-ilmentatur il-proċess għat-tiġdid tal-approvazzjoni tal-glifosat, li kien għadu għaddej dak iż-żmien. Il-proċess kien jinvolvi, il-Kummissjoni nnotat, reviżjoni bejn il-pari mill-EFSA, kif ukoll mill-Istati Membri l-oħra kollha tal-UE, tal-valutazzjoni diġà mwettqa mill-awtoritajiet Ġermaniżi. Il-Kummissjoni ddikjarat ukoll li ħadet bis-serjetà l-informazzjoni u t-tħassib imressqa mill-ilmentatur. Il-Kummissjoni ddikjarat li l-pubblikazzjonijiet imsemmija mill-ilmentatur kienu tqiesu matul l-evalwazzjoni xjentifika. Hija żiedet tgħid li kienet saret

konsultazzjoni pubblika, li kienet tat liċ-ċittadini u lill-partijiet interessati l-oħra pjattaforma biex jesprimu t-tħassib tagħhom. Hija ddikjarat li l-konklużjoni tal-EFSA, kif ukoll id-dokumenti ta' sfond (inkluż ir-rapport mill-Ġermanja), kienu tqiegħdu għad-dispożizzjoni tal-pubbliku [7] .

13. FI- aħħar nett, il-Kummissjoni ddikjarat li hija fehmet it-tħassib u l-biżgħat taċ-ċittadini dwar il-glifosat u l-esponiment tagħhom għalih mill-ikel u sorsi oħra. Għalhekk, huwa importanti li jiġi żgurat li x-xjenza tajba ssostni t-teħid tad-deċiżjonijiet. Fir-rigward tal-karċinoġeniċità, il-Kummissjoni qalet li l-konklużjoni tal-EFSA li l-glifosat “ *mhux probabbli li joħloq periklu karċinoġeniku għall-bnedmin* ” kienet appoġġata mill-valutazzjoni tar-riskju dwar il-glifosat li saret mill-Laqgħa Kongunta tan-NU dwar ir-Residwi tal-Pesticidi (JMPR) tal-Organizzazzjoni Kongunta tal-Ikel u l-Agrikoltura/l-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa (JMPR) f'Mejju 2016. Il-Laqgħa Kongunta kienet ikkonkludiet li l-glifosat “*mhux probabbli li joħloq riskju karċinoġeniku għall-bnedmin minn esponiment permezz tad-dieta*” [8] . Il-Kummissjoni ddikjarat li “Is-sistema regolatorja tal- UE għall-pesticidi hija estremament robusta u tiżgura li s-sustanzi jgħaddu minn valutazzjoni xjentifika rigoruża qabel ma tittieħed kwalunkwe deċiżjoni dwar jekk jistgħux jiġu approvati jew le. Is-sustanzi huma approvati biss meta jkun intwera li taħt kondizzjonijiet realistiċi ta' użu m'hemm l-ebda effett mhux aċċettabbli fuq is-saħħa tal-bniedem jew tal-annimali, jew fuq l-ambjent ”. Il-Kummissjoni qalet li se tkompli tneħhi s-sustanzi mis-suq fejn ma jistax jintwera li l-kriterji stretti ta' approvazzjoni huma ssodisfati.

14. Il-Kummissjoni bagħtet madwar seba' ittri lill-ilmentatur qabel ma ddeċidiet li tieqaf twieġeb.

Il-valutazzjoni tal-Ombudsman

15. Hija amministrazzjoni tajba għal korp pubbliku li jikkorrispondi direttament maċ-ċittadini li ressqu tħassib dwar il-politika pubblika. Dan huwa partikolarment importanti għall-istituzzjonijiet tal-UE, bħall-Kummissjoni, peress li hemm riskju inerenti akbar li huma, bħala korpi supranazzjonali, jidhru remoti għaċ-ċittadini. Madankollu, huwa wkoll fl-interess pubbliku li l-volum ta' tali korrispondenza jkun raġonevoli u proporzjonat. Jekk korrispondenza speċifika minn ċittadin issir ripetittiva jew eċċessiva, jista' jkun sproporzjonat li titkompla dik il-korrispondenza speċifika.

16. F'dan il-każ, l-Ombudsman isib li l-Kummissjoni, f'diversi okkażjonijiet, indirizzat il-kwistjonijiet u t-tħassib li tqajmu fl-ittri tal-ilmentatur. Hija spjegat **fid-dettall** il-proċess ta' evalwazzjoni xjentifika stabbilita għall-evalwazzjoni ta' sustanzi bħall-glifosat. Il-Kummissjoni spjegat ukoll kif kienet indirizzat il-konklużjonijiet diverġenti dwar il-karċinoġeniċità. B'mod speċifiku, il-Kummissjoni infurmat lill-ilmentatur li l-pubblikazzjoni kkwotata minnu, b'appoġġ għall-argument dwar in-natura bijoċidali tal-glifosat, kienet tqieset fil-valutazzjoni ġenerali [9] . L-Ombudsman għalhekk jikkonkludi li l-Kummissjoni kkomunikat b'mod adegwat mal-ilmentatur. Hija tikkonkludi wkoll li l-korrispondenza kontinwa tal-ilmentatur dwar il-kwistjoni kienet tabilhaqq saret ripetittiva u li għalhekk ma kienx użu tajjeb tar-riżorsi pubbliċi biex titkompla dik il-korrispondenza speċifika. FI-istess ħin, l-Ombudsman jirrikonoxxi li l-kontinwazzjoni tal-korrispondenza min-naħa tal-ilmentatur, mill-pożizzjoni tiegħu, kienet tirrifletti t-tħassib ġenwin tiegħu rigward il-glifosat u ma kinitx maħsuba biex tkun vessatorja. Madankollu, fiċ-ċirkostanzi kollha, l-Ombudsman isib li d-deċiżjoni tal-Kummissjoni li twaqqaf din

il-korrispondenza speċifika ma kinitx tikkostitwixxi amministrazzjoni ħażina.

17. L-ilmentatur ikkontesta wkoll l-evalwazzjoni xjentifika magħmula mill-EFSA u d-deċiżjoni tal-Kummissjoni bbażata fuq il-konklużjonijiet tal-EFSA. Minkejja l-isforzi tal-Kummissjoni biex tagħti spjegazzjonijiet lill-ilmentatur, l-ilmentatur ikkunsidra li l-Kummissjoni kienet naqset milli tikkunsidra t-tħassib imqajjem minnu dwar il-ħsara li huwa kkunsidra li kienet se tkun ikkawżata bit-tiġdid tal-approvazzjoni tal-glifosat.

18. Il- ewwel nett, l-Ombudsman jinnota li hija m'għandhiex l-għarfien espert biex tevalwa l-valutazzjoni xjentifika tal-korpi xjentifiċi speċjalizzati involuti. Madankollu, hija tista' tivverifika jekk dawn il-korpi pprovdewx informazzjoni adegwata liċ-ċittadini dwar ix-xogħol tagħhom. Fir-rigward tal-investigazzjoni preżenti, dan jidher li kien il-każ.

19. L-Ombudsman jinnota wkoll li l-Kummissjoni ma ġeddidx l-approvazzjoni tal-glifosat. Hija **estendiet temporanjament** (sa mhux aktar tard minn tmiem l-2017) l-approvazzjoni preċedenti tagħha sabiex l-opinjoni tal-ECHA tkun disponibbli meta tiddeċiedi dwar tiġdid possibbli tal-approvazzjoni. L-opinjoni tal-Kumitat għall-Istima tar-Riskji tal-ECHA hija mistennija sal-aħħar ta' Novembru 2017 [10]. Ladarba l-opinjoni tkun disponibbli, l-Istati Membri, flimkien mal-Kummissjoni, se jiddeċiedu jekk iġġeddux jew le l-approvazzjoni tal-glifosat. L-Ombudsman jinnota wkoll li kemm l-EFSA [11] kif ukoll l-ECHA [12] kellhom **konsultazzjonijiet pubbliċi** dwar il-glifosat fil-kuntest tal-evalwazzjonijiet xjentifiċi rispettivi tagħhom.

20. Kif deskritt hawn fuq, għadd ta' korpi xjentifiċi — l-IARC (“*probabbilment karċinoġeniċi għall-bnedmin*”), il-JMPR (“*li x'aktarx ma joħloqx riskju karċinoġeniku għall-bnedmin mill-esponiment permezz tad-dieta*”) u l-EFSA (“*li x'aktarx ma joħloqx periklu karċinoġeniku għall-bnedmin*”) — jidhru li waslu għal konklużjonijiet kemxejn differenti dwar il-potenzjal karċinoġeniku tal-glifosat. Xi wħud minn dawn il-varjazzjonijiet jistgħu jirriżultaw mill-metodi ta' valutazzjoni differenti applikati minn dawn il-korpi xjentifiċi. B'mod partikolari, il-konklużjoni tal-IARC hija bbażata fuq valutazzjoni “tal-periklu” filwaqt li l-valutazzjoni tal-JMPR hija valutazzjoni tar-“riskju”; tal-ewwel ma jqisx il-livell ta' esponiment jew ingestjoni li fih il-glifosat x'aktarx ikun perikoluż filwaqt li tal-aħħar huwa kkonċernat b'riskju f'livelli normali jew mistennija ta' esponiment jew ingestjoni [13]. Meta jitqies dan, id-deċiżjoni tal-Kummissjoni li tistenna l-opinjoni xjentifika tal-ECHA tidher li hija approċċ raġonevoli.

21. Wara li kkunsidra dan kollu ta' hawn fuq, l-Ombudsman jikkonkludi li ma kien hemm l-ebda amministrazzjoni ħażina mill-Kummissjoni.

Konklużjoni

Fuq il-bażi tal-investigazzjoni dwar dan l-ilment, l-Ombudsman jagħlaqu bil-konklużjoni li ġejja [14]:

Ma kien hemm l-ebda amministrazzjoni ħażina mill-Kummissjoni.

L-ilmentatur u l-Kummissjoni se jiġu infurmati b'din id-deċiżjoni.

Strasburgu, 08/02/2017,

Emily O'Reilly

I-Ombudsman Ewropew

[1] Regolament (KE) Nru 1107/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Ottubru 2009 dwar it-tqegħid fis-suq ta' prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti u li jħassar id-Direttivi tal-Kunsill 79/117/KEE u 91/414/KEE, ĠU 2009, L 309, p. 1.

[2] <http://www.iarc.fr/en/media-centre/iarcnews/pdf/MonographVolume112.pdf> [Link]

[3] <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302> [Link]

[4] http://europa.eu/rapid/press-release_MEX-16-2357_de.htm [Link]

[5] Ir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2016/1056 tad-29 ta' Ġunju 2016 li jemenda r-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 540/2011 fir-rigward tal-estensjoni tal-perjodu ta' approvazzjoni tas-sustanza attiva glifosat, ĠU 2016, L 173, p. 52, disponibbli fuq: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32016R1056> [Link]

[6] Ir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2016/1313 tal-1 ta' Awwissu 2016 li jemenda r-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 540/2011 fir-rigward tal-kundizzjonijiet għall-approvazzjoni tas-sustanza attiva glifosat, ĠU 2016, L 208, p. 1, disponibbli fuq: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2016.208.01.0001.01.ENG [Link]

[7] Disponibbli fuq: <https://www.efsa.europa.eu/en/press/news/151119a> [Link]

[8] <http://www.who.int/foodsafety/jmprsummary2016.pdf?ua=1> [Link]

[9] B'mod speċifiku, il-Kummissjoni qalet li l-pubblikazzjoni minn Samsel u Seneff, "Is-soppressjoni tal-glifosat tal-Enżima taċ-Ċitokrom P450 u l-bijosintesi tal-aċidu amminiku mill-mikrobijoma tal-imsaren: Mogħdijiet għal mard modern" Entropy 2013, 15, 1416–1463, kienet ġiet evalwata mill-Istat Membru Rapporteur u kkunsidrata fir-reviżjoni bejn il-pari għall-glifosat. L-ilmentatur ibbaża ruħu b'mod partikolari fuq din il-pubblikazzjoni fil-kuntest tal-allegazzjoni tiegħu li l-glifosat kien jeħtieġ li jiġi vvalutat bħala bijoċida.

[10] <https://echa.europa.eu/chemicals-in-our-life/hot-topics/glyphosate> [Link]

[11] Ara, f'dan il-kuntest, id-Deciżjoni fil-każ 952/2014/OV dwar il-proċedura ta' konsultazzjoni pubblika tal-Awtorità Ewropea dwar is-Sigurtà fl-Ikel (EFSA) għat-tigdid tal-approvazzjoni tal-erbicida glifosat, disponibbli fuq:

<https://www.ombudsman.europa.eu/cases/decision.faces/en/61376/html.bookmark> [Link]

[12]

https://echa.europa.eu/view-article/-/journal_content/title/public-consultation-on-the-harmonised-classification-and-label [Link]

[13] Għal spjegazzjoni aktar sħiħa, ara <http://www.who.int/foodsafety/faq/en/> [Link]

[14] Informazzjoni dwar il-proċedura ta' reviżjoni tal-Ombudsman tista' tinstab fuq [is-sit web](http://www.ombudsman.europa.eu/en/atyourservice/complainantsrights.faces) [Link]: <http://www.ombudsman.europa.eu/en/atyourservice/complainantsrights.faces> [Link]